

Η Ευρώπη στην Ψηφιακή Εποχή

Γιώργος Τζογόπουλος

Μέλος ΑΛΛΗΛΟΝ • [LinkedIn](#)

Senior Fellow at [CIFE](#)

Λέξεις κλειδιά: Ευρωπαϊκή Ένωση, τεχνολογική αυτονομία, ανοιχτά δεδομένα

Η ψηφιακή πολιτική την οποία αναπτύσσει η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) έχει στόχο την ενίσχυση της θέσης της την εποχή της τεχνολογίας στο ανταγωνιστικό διεθνές περιβάλλον. Συγκεκριμένα, η ΕΕ φιλοδοξεί να αποτελέσει διεθνές πρότυπο στη δημιουργία κοινωνιών που βασίζονται σε δεδομένα, ώστε να μπορεί να συνδυάζει την καινοτομία με την τήρηση συγκεκριμένων κανόνων. Η λευκή βίβλος για την τεχνητή νοημοσύνη και η ευρωπαϊκή στρατηγική δεδομένων αποτέλεσαν την αφετηρία του μεγάλου μετασχηματισμού, ο οποίος βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη. Η ανθρωποκεντρική φιλοσοφία και η υπεράσπιση των δημοκρατικών αξιών συνιστούν βασικά συστατικά του. Καθώς η τεχνολογική αυτονομία θεωρείται στόχος της ΕΕ, η δημιουργία μιας κοινής αγοράς δεδομένων μπορεί από τη μία πλευρά να συμβάλει στην προστασία τους, μεταξύ αυτών και εμπιστευτικών, και από την άλλη να δώσει τη δυνατότητα πρόσβασης στα δεδομένα αυτά σε επιχειρήσεις και το δημόσιο τομέα. Με την πρόσβαση αυτή θα διευκολυνθεί η προσπάθειά τους να δημιουργήσουν καινούριες υπηρεσίες και προϊόντα είτε με στόχο το κέρδος είτε για την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος. Ο γενικός κανονισμός για την προστασία των

προσωπικών δεδομένων έχει ήδη ανοίξει το δρόμο, ώστε η ΕΕ να αφήνει το δικό της αποτύπωμα στη διαχείριση των ευαίσθητων ζητημάτων της τεχνολογικής εποχής – με γνώμονα την προστασία των πολιτών της.

Η ευρεία ευρωπαϊκή συζήτηση οδήγησε στην πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον κανονισμό σχετικά με τη διακυβέρνηση δεδομένων, που δημοσιεύθηκε στις 25 Νοεμβρίου 2020. Η επαναχρησιμοποίηση δεδομένων του δημοσίου τομέα, τα οποία δεν είναι διαθέσιμα όπως τα ανοιχτά δεδομένα, ενθαρρύνεται. Ταυτόχρονα τίθενται οι βάσεις, ώστε να σφυρηλατηθεί ένα πλαίσιο εμπιστοσύνης και εμπιστευτικότητας, όπου ενδιάμεσοι φορείς θα μπορούν να τα διαχειρίζονται δεδομένα. Με τον τρόπο αυτό, η ΕΕ ελπίζει σε οφέλη για την καταπολέμηση ασθενειών, την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, την εξοικονόμηση χρόνου στις μετακινήσεις και στην κατανάλωση ενέργειας κλπ. Ταυτόχρονα, η οδηγία για τα ανοιχτά δεδομένα αντικαθιστά αυτή για την πληροφορία στο δημόσιο τομέα και προτείνει διαφορετικές θεματικές ενότητες δεδομένων υψηλής αξίας, όπως για το χωροταξικό σχεδιασμό, τις μετεωρολογικές προβλέψεις, την παρατήρηση της γης, τη στατιστική, και την ιδιοκτησία εταιρειών. Επίσης, από το Δεκέμβριο του 2020 η Ευρωπαϊκή

Επιτροπή έχει αναλάβει δύο νομοθετικές πρωτοβουλίες, προτείνοντας το νόμο για τις ψηφιακές υπηρεσίες και αυτόν για τις ψηφιακές αγορές. Αν και η διαβούλευση συνεχίζεται και ίσως υπάρξουν τροποποιήσεις, στόχος εδώ είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς ψηφιακού περιβάλλοντος όπου θα προστατεύονται τα θεμελιώδη δικαιώματα καταναλωτών στο διαδίκτυο, θα περιορίζεται η έκθεση σε παράνομο περιεχόμενο, θα ενισχύεται η εποπτεία πλατφορμών που ονομάζονται «ρυθμιστές πρόσβασης», θα επιτρέπεται σε τρίτους να αλληλεπιδρούν με αυτές, και θα δημιουργούνται αντισώματα κατά την παραπληροφόρηση.

Ενδιαφέρουσα πτυχή των ζυμώσεων που θα ακολουθήσουν θα είναι ο τρόπος με τον οποίο μεγάλες αμερικανικές εταιρείες, ή αλλιώς πλατφόρμες, οι οποίες λειτουργούν ως «ρυθμιστές πρόσβασης» θα προσαρμοστούν ή όχι με τις προτεινόμενες νομοθεσίες. Η Google, για παράδειγμα, η οποία έχει μοιραστεί τις σκέψεις της με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, παρουσιάζεται επιφυλακτική για το κατά πόσο οι προτεινόμενες νομοθεσίες θα έχουν αντίκτυπο στην ανάπτυξη και βελτίωση ψηφιακών εργαλείων στα οποία περιλαμβάνονται οι περίφημοι χάρτες της. Στο ίδιο μήκος κύματος, η Microsoft, θεωρεί ότι οι ρυθμιστικές παρεμβάσεις δε θα πρέπει να επηρεάζουν την ευημερία των καταναλωτών ή να συνθλίβουν την καινοτομία.

Καθώς η ΕΕ προσπαθεί να γράψει τους ψηφιακούς κανόνες, η διαμόρφωση των διατλαντικών σχέσεων σε επίπεδο τεχνολογικό θα είναι καθοριστική. Από τα τέλη του περασμένου έτους έχει συσταθεί το τεχνολογικό συμβούλιο ΕΕ-ΗΠΑ. Κατά την επίσκεψή του Αμερικανού προέδρου Τζο Μπάιντεν στην Ευρώπη τον Ιούνιο επιβεβαιώθηκε το καλό κλίμα, το οποίο είχε διαταραχθεί τα χρόνια του προκατόχου του Ντόναλντ Τραμπ. Μάλιστα, στην κοινή ανακοίνωση της 15ης Ιουνίου γίνεται ειδική αναφορά στην επικείμενη

τεχνολογική συνεργασία, τη διακυβέρνηση των δεδομένων και την ασφαλή ροή τους. Παρόλο που Βρυξέλλες και Ουάσιγκτον δεν συμφωνούν σε αρκετούς τομείς, η βούληση τους για συνέργειες είναι κοινή. Το ερώτημα που τίθεται είναι με ποιόν τρόπο, σε ποιό βάθος και με ποιά ένταση η Ευρώπη θα συνεχίσει να δίνει έμφαση στο στόχο της τεχνολογικής αυτονομίας, με δεδομένη την αυξανόμενη σινοαμερικανική αντιπαράθεση, και τα νέα δεδομένα των διατλαντικών σχέσεων.